
Ontheffing van het Besluit horizontale prijsbinding

EZ - Wet economische mededinging

Teleflora Nederland

29 maart 1995/nr. ES/DM/MB
95021225

1. Inleiding

Conform het bepaalde in artikel 13, eerste lid, van de Wet economische mededinging heb ik op 13 oktober 1994 aan de Commissie economische mededinging advies gevraagd over mijn voornemen om het verzoek van de Teleflora Nederland van 21 juni 1993 om ontheffing van het bepaalde in artikel 1 van het Besluit horizontale prijsbinding voor de vaste bezorgtarieven en het vaste provisiepercentage in te willigen. Van dit verzoek om advies is mededeling gedaan in de Nederlandse Staatscourant nr. 198 van 14 oktober 1994, waarbij was vermeld dat belanghebbenden zich binnen twee weken na het verschijnen van die Staatscourant schriftelijk konden wenden tot het secretariaat van de Commissie economische mededinging met het verzoek te worden gehoord.

2. Aanleiding adviesaanvraag

Teleflora Nederland (hierna Teleflora) heeft bij brief van 21 juni 1993 een verzoek om ontheffing als bedoeld in artikel 6 van het Besluit horizontale prijsbinding ingediend met betrekking tot de door Teleflora gehanteerde overeenkomsten met deelnemende bloemisten en de daarin vervatte prijsafspraken. Het verzoek is op het Ministerie van Economische Zaken ontvangen op 23 juni 1993 en heeft betrekking op een mededingingsregeling die ten tijde van de indiening van het verzoek bestond. Geen van de in het Besluit horizontale prijsbinding vermelde vrijstellingen is van toepassing. Op die grond geldt overeenkomstig het bepaalde in artikel 12, derde lid, van de Wet economische mededinging het Besluit horizontale prijsbinding niet ten aanzien van de prijsregelingen in de door Teleflora gesloten

overeenkomsten zolang niet onherroepelijk op het verzoek is beslist.

Van de indiening van het verzoek is mededeling gedaan in de Staatscourant nr. 128 van 9 juli 1993. Verzoekster is hiervan op de hoogte gesteld bij brief van 22 juli 1993, waarbij is aangegeven dat een beslissing binnen een termijn van zes maanden zou worden genomen. Deze termijn is bij brief van 12 januari en 13 juli 1994 verlengd met een zelfde termijn en bij brief van 27 januari 1995 met een periode van acht weken.

3. Inhoud van de mededingingsregeling

3.1 Inhoud regeling

Teleflora Nederland maakt deel uit van Teleflora International, een organisatie gevestigd in Duitsland. Teleflora International heeft ten doel de behartiging van zowel de stoffelijke als de vakbelangen van de bij haar aangesloten bloemist, in het bijzonder op het gebied van het in opdracht bezorgen en doen bezorgen van bloemen en planten. Teleflora is exclusief gerechtigd door Teleflora International tot het sluiten van overeenkomsten met Nederlandse bloemisten voor deze belangenbehartiging. De overeenkomst die Teleflora met de bloemist afsluit bevat de volgende bepalingen die in het kader van dit ontheffingsverzoek van belang zijn. Teleflora geeft daarvoor in aanmerking komende, bij haar binnenkomende, opdrachten van derden voor het doen bezorgen van bloemen of planten in Nederland door aan de bloemist (art 1.a). De bloemist geeft daarvoor in aanmerking komende, bij hem binnenkomende opdrachten voor het doen bezorgen van bloemen of planten uitsluitend door aan Teleflora of aan een andere bloemist die een overeenkomst met Teleflora heeft gesloten (art 1.b). De verrekening van de aan de bloemist verschuldigde en van de bloemist te vorderen bedragen

vindt uitsluitend plaats tussen Teleflora en de bloemist (art 1.c). De bloemist is verplicht op een duidelijk zichtbare plaats een door Teleflora verstrekt vignet aan te brengen en is gerechtigd gedurende de samenwerking tot het gebruik van de handelsnaam en het beeldmerk van Teleflora (art 1.d).

Teleflora verplicht zich tot het nemen en uitvoeren van maatregelen ter bevordering van tijdige betaling, alsmede tot het toezien op de levering overeenkomstig de opgegeven waarde, de kwaliteit, de artistieke en technische verzorging, alsmede de verzorgingservice, alles op door Teleflora nader te bepalen wijze (art 2).

De bloemist betaalt Teleflora per jaar f 250,00 exclusief btw voor het ten dienste stellen van de in artikel 2 hiervoor genoemde activiteiten (art 3).

Teleflora brengt de bloemist voor de door haar verrichte of te verrichten diensten in verband met de uitvoering van opdrachten tot het doen bezorgen van bloemen of planten in Nederland 5% (exclusief btw) in rekening van het bruto door de bloemist van de opdrachtgever ontvangen of te ontvangen orderbedrag. Bij opdrachten naar het buitenland brengt Teleflora 10% in rekening (artikel 6).

Teleflora heeft het recht de overeenkomst te beëindigen indien de bloemist naar haar oordeel het noodzakelijke vakmanschap of de noodzakelijke vereisten of uitrusting mist voor een deugdelijk nakomen van zijn verplichtingen of de overeenkomst schendt (art 9). De bloemist is niet gerechtigd tijdens de duur van de samenwerking alsmede één jaar na beëindiging daarvan, op enigerlei wijze betrokken te zijn bij een andere organisatie of persoon, die eenzelfde doel nastreeft als Teleflora (artikel 11).

Voor de bezorging in Nederland wordt door Teleflora een vast tarief van f 7,50 gehanteerd voor telefoon- en bezorgkosten. Indien

bezorging dient te geschieden op een eiland waar geen bloemist is gevestigd die bij de Teleflora-organisatie is aangesloten, wordt een extra bedrag voor bezorging in rekening gebracht. Daarbij gaat het om een vast bedrag van f 10,00 voor bezorging op de Waddeneilanden Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog en een bedrag van f 7,50 voor Kaageiland. Voor Texel geldt geen extra opslag. Voor bezorging in het buitenland wordt een vast bedrag van f 15,00 in rekening gebracht aan de klant, verplicht te vermeerderen met een genormeerd bedrag voor telex- of portokosten. Voor de acceptatie van orders gelden minimumbedragen voor verschillende produkten (bijv boeket, plant, grafkrans). Voor orders naar het buitenland gelden eveneens per land verschillende minimumbedragen. Er wordt een 20/80 verhouding gehanteerd voor de verdeling van het orderbedrag tussen de bloemist die de order accepteert en doorgeeft en de bloemist die de order uitvoert. Teleflora stelt geen gespecificeerde eisen aan bloemisten waar zij een overeenkomst mee sluit. Wel wordt voordat een contract wordt afgesloten door Teleflora beoordeeld of de kandidaat-deelnemer daarvoor in aanmerking komt, terwijl Teleflora de overeenkomst kan beëindigen indien naar haar oordeel de bloemist niet (meer) aan de door haar gestelde normen voldoet.

3.2 De werking van het systeem

De op basis van de overeenkomsten door Teleflora opgebouwde organisatie werkt als volgt:

- Teleflora sluit een contract met een bloemist die daarmee op de deelnemerslijst van Teleflora komt te staan. Opname betekent dat de bloemist aan de voorwaarden voor deelname heeft voldaan, cq voldoet;
- deelnemers betalen een jaarlijkse contributie voor de diensten van Teleflora op het gebied van kwaliteitscontrole en tijdige betaling;
- deelnemers en Teleflora mogen opdrachten uitsluitend aan andere deelnemers of aan Teleflora

doorgeven;

- voor het accepteren van orders zijn minimumbedragen vastgesteld voor verschillende produkten;
- deelnemers verplichten zich opdrachten, die door een andere bloemist/deelnemer of door Teleflora zelf geaccepteerd zijn, naar behoren uit te voeren;
- deelnemers zijn verplicht een vast bezorgtarief aan de opdrachtgever in rekening te brengen, in bepaalde gevallen verhoogd met een extra opslag;
- verrekening van de transacties geschiedt via Teleflora, waarbij een percentage van het totale bedrag van de transactie aan Teleflora moet worden afgedragen;
- de bloemist zendt Teleflora aan het eind van iedere maand lijsten waarop staan vermeld de door hem uitgevoerde en door hem aan anderen verstrekte opdrachten, alsmede de van de opdrachtgever ontvangen bruto bedragen en de na aftrek van het aan Teleflora af te dragen percentage nog aan Teleflora af te dragen bedragen;
- de bloemist die de order accepteert en doorgeeft ontvangt 20% van het totale orderbedrag, waar de procentuele bijdrage aan Teleflora van wordt betaald;
- de uitvoerende bloemist ontvangt 80% van het bruto orderbedrag;
- Teleflora zorgt voor tijdige betaling/verrekening;
- betaling van de uitvoerende bloemist bij in gebreke blijven van de doorgevende bloemist wordt door Teleflora gegarandeerd.

3.3 Mededingingselementen

Teleflora is een Vennootschap onder Firma (VOF). Teleflora sluit met de deelnemende bloemisten een overeenkomst, waarin de wederzijdse rechten en verplichtingen zijn vastgelegd. Voor deze adviesaanvraag is met name van belang dat is vastgesteld welke kosten (bezorg- en telefoonkosten alsmede een opslag voor bezorging op eilanden (Nederland) en bezorg- en telexkosten (buitenland)) door de deelnemers aan de klant in rekening moeten worden gebracht. Vast staat op grond van het bovenstaande dat de deelnemende bloemisten door de prijsregeling die is vastgelegd in de overeenkomst, worden beperkt in hun vrijheid

prijzen vast te stellen voor diensten (het binnen het Teleflora-systeem bezorgen van die produkten). Immers, voor de kosten van bezorging in ruime zin (telefoon- en bezorgkosten) gelden vaste, bindend voorgeschreven, prijzen. Deze vrijheidsbeperking geldt ook voor het buitenland: voor buitenlandse orders zijn deelnemers beperkt in hun handelingsvrijheid door de binding van Teleflora via Teleflor International aan in het buitenland vastgestelde prijzen.

Voorts worden de deelnemers beperkt in hun vrijheid door de vastgestelde provisie. En ten slotte worden voor de acceptatie van orders minimumbedragen gehanteerd voor verschillende soorten produkten.

Onderstaand zullen de mededingingsaspecten van deze bepalingen worden bekeken.

a. De vaste bezorgtarieven
Deze tarieven vormen een prijsafsprake in de zin van het besluit. Immers, de individuele bloemist is niet langer vrij zijn bezorgtarief zelf te bepalen. Aansluiting bij de Teleflora-organisatie houdt in dat de bloemist zich verbindt deze tarieven te hanteren en in rekening te brengen. Ook indien een bloemist eventueel uit concurrentie-overwegingen lagere of zelfs geen kosten in rekening zou willen brengen is hij hiertoe niet gerechtigd.

b. De provisie-regeling
De provisie-regeling is eveneens een prijsafsprake in de zin van artikel 1 van het besluit. De bloemisten verbinden zich ten opzichte van de organisatie tot het hanteren van een vast percentage voor de aan de bemiddelende bloemist te betalen provisie. Dit sluit elke vorm van concurrentie op dit punt tussen de uitvoerende bloemisten in één plaats uit.

c. Het minimumbedrag
Voor elk soort levering (boeket, plant, krans, etc) is een minimumbedrag vastgesteld waarbeneden de order niet zal worden geaccepteerd. Het hanteren van een minimum te besteden bedrag is niet aan te merken als een vorm van prijsbinding in de zin van artikel 1 van het besluit. Er is geen sprake

van een verplichting om voor bepaalde kwaliteiten bloemen en planten e.d. een bepaalde prijs vast te stellen. De opdracht aan de uitvoerende bloemist betreft een bij de opgave meer of minder nauwkeurig omschreven produkt 'ter waarde van' een bepaald bedrag. De uitvoerende bloemist is daarbij niet gebonden aan een prijs voor het produkt, maar aan een bedrag voor de order. Daarvoor dient hij met de in zijn winkel geldende prijzen aan de opdracht te voldoen. Slechts indicatief kan aan de primaire opdrachtgever worden medegedeeld wat hij ongeveer voor zijn te besteden bedrag kan verwachten. De minimumprijs geeft feitelijk alleen informatie over de vraag welk bedrag de klant per aangegeven categorie produkt ten minste moet besteden om van het Teleflora-netwerk gebruik te kunnen maken. De bloemist is vrij bij de samenstelling, de keuze van de individuele produkten (zoals samengestelde boeketten, planten enz.), die in het kader van het Teleflora-systeem worden bezorgd. Het minimumbedrag vormt voorts een garantie dat de bemiddelende bloemist een order kan accepteren, omdat alle deelnemers in staat geacht worden een order voor het in de lijst opgenomen minimumbedrag uit te kunnen voeren. Deze beperking in de acceptatievrijheid voorkomt dat de bemiddelende bloemist moet corresponderen met de uitvoerende bloemist over de vraag of deze laatste bereid is een opdracht voor een bepaald bedrag te accepteren.

Samengevat:

De overeenkomsten van Teleflora met de deelnemende bloemisten leveren een mededingingsregeling op, zoals omschreven in artikel 1 van de Wet economische mededinging. De bepalingen van Teleflora met betrekking tot de in rekening te brengen tarieven voor het binnen die organisatie bezorgen van produkten en de vastgestelde provisiehoogte zijn mededingingsregelingen die, behoudens vrijstelling of ontheffing, onverbindend zijn onder artikel 1 van het Besluit horizontale prijsbinding. Het gehanteerde minimaal te besteden bedrag per

produktcategorie voor acceptatie van een order vormt geen prijsregeling.

4. Markt en marktpartijen

Het advies van de Commissie economische mededinging heeft mij aanleiding gegeven om in de afbakening van de relevante markt een verduidelijking aan te brengen ten opzichte van de adviesaanvraag.

Teleflora Nederland is een Vennootschap onder Firma en maakt deel uit van Teleflor International, gevestigd in Duitsland. Teleflora heeft het exclusieve recht onder de naam Teleflora Nederland overeenkomsten met Nederlandse bloemisten af te sluiten. Deelnemers die met Teleflora een overeenkomst afsluiten zijn detailhandelaren in bloemen, planten en aanverwante produkten. Het gaat daarbij zowel om bloemisten/winkeliers als om tuincentra.

In 1991 besteedde de consument totaal f 2 miljard aan bloemen, planten en aanverwante produkten. Op deze markt zijn (1 januari 1993, gegevens van het Hoofdbedrijfschap Detailhandel) in Nederland 7490 ondernemingen actief met 8200 vestigingspunten. Niet meegerekend bij deze 8200 zijn: kwekers die direct aan het publiek verkopen, supermarkten en warenhuizen.

Van deze ondernemingen oefenen 2458 de ambulante handel uit. Van de resterende ca 5000 ondernemingen zijn er 2400 aangesloten bij een van de twee organisaties die zich richten op bemiddeling bij en uitvoering van orders voor het bezorgen van bloemen e.d. op afstand. Daarvan zijn er rond 800 aangesloten bij Teleflora en rond 1600 bij de concurrerende organisatie, de Vereniging Bloemenexpresse-Fleurop Interflora.

Exacte gegevens over de markt van het bezorgen van bloemen, planten en aanverwante artikelen op afstand zijn niet bekend. Door Teleflora is de omzet die via de organisatie wordt gerealiseerd, niet opgegeven. Ook de omzet van de deelnemende bedrijven is niet bekend, en derhalve evenmin het

aandeel dat de transacties die via de Teleflora-organisatie plaats vinden, in de omzet van de deelnemers uitmaakt.

Uit gegevens die zijn verstrekt door de concurrerende organisatie Vereniging

Bloemenexpresse-Fleurop Interflora is het volgende op te maken. Deze organisatie heeft rond 1600 leden en via de organisatie wordt een omzet gegenereerd van ca f 48 miljoen. Gemiddeld vormen de transacties die via de organisatie van die vereniging lopen 10% van de omzet van de leden.

Aannemende dat voor Teleflora vergelijkbare cijfers per deelnemer gelden, resulteert daaruit een totale omzet van f 24 miljoen aan transacties via de organisatie van Teleflora.

De markt voor bezorging op afstand via beide organisaties omvat daarmee een bedrag van ca f 72 miljoen. Rekening houdend met een zekere omzet buiten beide organisaties om, zal de totale markt van orders voor bezorging op afstand van bloemen, planten en aanverwante artikelen naar schatting niet meer dan f 75 miljoen beslaan.

5. Motivering van het ontheffingsverzoek

Door verzoekster is het ontheffingsverzoek als volgt gemotiveerd:

'Teleflora Nederland maakt deel uit van Teleflor International, die voor het bezorgen van bloemen en planten nationaal en internationaal een intermediairfunctie vervult tussen opdrachtgever en de bloemisten onderling.

Ten behoeve van inzichtelijkheid en duidelijkheid voor de opdrachtgever en ter bevordering van een efficiënte distributie, waarvoor bij de opdrachtgever en de bloemisten onderling geen misverstand kan en mag bestaan, wordt gewerkt met standaardtarieven voor bezorging. Deze uniforme tarieven zijn onderling bindend, aangezien een dergelijk distributiesysteem voor bloemen en planten niet zou kunnen opereren indien iedere bloemist afzonderlijk de eigen bezorgkosten zou kunnen vaststellen, immers de opdrachtgever heeft geen direct contact met de bloemist die

uiteindelijk de opdracht uitvoert.'

6. Beoordeling van het verzoek

In paragraaf 6.1 wordt de regeling getoetst aan de ontheffingsnorm van het Besluit horizontale prijsbinding, in 6.2 wordt nagegaan of de Teleflora-prijsregelingen onder het bereik van artikel 85 EG-Verdrag vallen.

6.1 Toetsing aan artikel 6 Besluit horizontale prijsbinding

Het ontheffingscriterium, genoemd in artikel 6 van het Besluit horizontale prijsbinding, is 'indien het algemeen belang dit vereist'. Zoals in de nota van toelichting bij het besluit is aangegeven zal aan dit criterium invulling worden gegeven door toetsing aan de voorwaarden als genoemd in artikel 85, derde lid, van het EG-Verdrag. Aan elk van deze voorwaarden dient te worden voldaan.

a. De regeling moet bijdragen tot verbetering van de produktie of distributie of tot verbetering van de technische of economische vooruitgang.

Het Teleflora-systeem is opgezet om het mogelijk te maken op afstand een produkt te leveren van een tot op zekere hoogte bepaalde kwaliteit. Het systeem dat daaraan ten grondslag ligt en waarvoor Teleflora ontheffing heeft gevraagd, is gebouwd op een aantal afspraken om aan alle partijen, de klant, de bemiddelende bloemist en de uitvoerende bloemist, garanties over de uitvoering te bieden bij het aangaan van een transactie op afstand en bevat verder een aantal afspraken om deze transacties zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

De volgende beperkingen leggen de basis voor de

Teleflora-organisatie in de zin dat daardoor de voorwaarden worden geschapen voor het op afstand laten uitvoeren van een order:

- Teleflora ziet erop toe dat de levering geschiedt overeenkomstig de opgegeven waarde, de kwaliteit, de artistieke en technische verzorging alsmede de verzorgingsservice;
- iedere deelnemer is verplicht een opdracht die binnen de normen van de organisatie m.b.t. de hoogte van het minimaal te besteden bedrag valt, te accepteren en uit te voeren;
- opdrachten mogen alleen aan

andere deelnemers of aan Teleflora worden doorgegeven en deelnemers mogen alleen opdrachten van andere deelnemers accepteren;

- verrekening dient plaats te vinden via de organisatie, die de betaling aan de uitvoerende bloemist garandeert.

Omdat het gaat om transacties die op afstand plaats vinden, is het voor de klant en voor de bemiddelende bloemist niet mogelijk om zicht te hebben op de uitvoering van de order, zowel met betrekking tot de opgegeven waarde als tot de kwaliteit van de uitvoering. De organisatie dient in deze dan ook voor de kwaliteitsgarantie te zorgen, welke in de overeenkomst is opgenomen in de vorm van mogelijke beëindiging daarvan.

De verplichting om een binnen de normen, in de zin van een minimum bedrag voor een bepaald produkt, vallende opdracht uit te voeren, leidt tot verhoging van de efficiency. Immers, de bemiddelende bloemist kan een opdracht aannemen in de wetenschap, dat een andere deelnemer deze 'op verantwoorde wijze' kan en zal uitvoeren. Deze garantie is ook voor de klant van belang.

De beperking dat opdrachten alleen aan andere deelnemers of aan Teleflora mogen worden doorgegeven en alleen van andere deelnemers of van Teleflora mogen worden geaccepteerd, legt eveneens een basis voor het systeem door het verhogen van de bereidheid tot uitvoeren van een order op basis van wederkerigheid, zowel ten aanzien van het doorgeven van transacties als ten aanzien van de kwaliteit van de uitvoering.

'Het verrekenen van de opdrachten via de Teleflora-organisatie vormt voor de uitvoerende bloemist de garantie dat hij voor het uitvoeren van de opdracht wordt betaald. Het wegnemen van de twijfel over de betaling van de opdracht is een basisvoorwaarde voor het bestaan van een organisatie als Teleflora. Bij twijfel zal een bloemist niet bereid zijn een opdracht uit te voeren, voordat hij het met de opdracht gemoeide bedrag heeft ontvangen. Bovendien zorgt het

centraal verrekenen van transacties voor een duidelijke efficiencywinst, aangezien er niet per transactie een boeking en verrekening tussen de beide bloemisten hoeft plaats te vinden.

Al deze voorwaarden die de organisatie stelt zijn erop gericht het doen van bestellingen op afstand mogelijk te maken en naar alle partijen die bij de transactie zijn betrokken een zo groot mogelijke zekerheid te scheppen over tijdige en kwalitatief goede uitvoering van de opdracht en over de betaling daarvan. Bovendien voorkomen de bepalingen dat er over elke transactie door beide bloemisten dient te worden overlegd voordat een opdracht kan worden aangenomen, wat een duidelijke verhoging van de efficiency te weeg brengt en daarmee een drukkend effect heeft op de kosten die aan de klant in rekening moeten worden gebracht. Aan de hiervoor genoemde voorwaarden die de organisatie stelt, is een aantal afspraken gekoppeld dat de afwikkeling van de transacties zo efficiënt mogelijk moet laten verlopen:

- een vast bezorgtarief, met een opslag voor eilanden;
- een vast provisie-percentages voor de bemiddelende bloemist.

Deze vaste tarieven vormen een onlosmakelijk deel van de regeling. Niet goed is in te zien hoe het Teleflora-systeem kan werken zonder dat er op deze punten van vaste tarieven sprake is. Immers, van de bloemist die de opdracht doorgeeft kan niet worden verwacht dat hij inzicht heeft in de kosten van bezorging die de uitvoerende bloemist moet maken en welke hij bij de klant in rekening dient te brengen. Bij ontbreken van vaste tarieven voor bezorgkosten betekent dit dat de doorgedende bloemist voor hij de order kan accepteren met een of meer deelnemers in de plaats waar de bestelling moet worden afgeleverd contact moet opnemen teneinde de juiste, door hem aan de klant door te berekenen, kosten te weten te komen. Voor de hoogte van de provisie geldt eveneens dat, indien die niet is geüniformeerd, de bemiddelende bloemist contact moet opnemen met een of meer uitvoerende bloemisten teneinde

afspraken te maken over de door hem bij de uitvoerende bloemist in rekening te brengen provisie. Voorts kan de bemiddelende bloemist, indien er geen zekerheid is over de kosten van bezorging die aan de klant moeten worden doorberekend of over de provisie die ten laste van het totale orderbedrag wordt gebracht, de klant geen duidelijkheid verschaffen over het produkt dat zal worden afgeleverd voor het door de klant bestede bedrag. De noodzaak tot het opnemen van contact indien er geen vaste tarieven gelden voor bezorgkosten en provisiehoogte, zal de hoeveelheid tijd die een bemiddelende bloemist aan het doorgeven van een order moet besteden sterk verhogen en in een verlies aan efficiency en dus verhoging van de kosten ten opzichte van een systeem met vaste tarieven, resulteren. Het toepassen van een lijst met deelnemers waarbij wordt aangegeven welk bedrag iedere individuele bloemist in rekening brengt voor bezorgkosten of welk provisiepercentage wordt afgedragen, is in deze geen wezenlijke verbetering ten opzichte van een vast tarief. Ten eerste zou dat de efficiency eveneens nadelig beïnvloeden, aangezien de bemiddelende bloemist de order niet direct kan accepteren. Immers, ook in dat geval moet worden gezocht naar een uitvoerende bloemist die, op zowel voor de klant als voor de bemiddelende bloemist acceptabele voorwaarden, de order wil uitvoeren. Ten tweede is ook in dat geval sprake van prijsbinding omdat de uitvoerende bloemist zich ten opzichte van de organisatie en de andere bloemisten vastlegt. De centrale verrekening van orders zou, indien er geen sprake zou zijn van uniforme provisiepercentages, eveneens omslachtiger en daarmee duurder worden. Ten aanzien van de directe kosten van telefoon geldt dat deze eveneens sterk zouden kunnen toenemen, indien de bemiddelende bloemist meerdere collega's zou moeten bellen teneinde een beeld te krijgen van de door te berekenen bezorgkosten en zijn eigen bemiddelingsprovisie.

Samenvattend kan worden gesteld dat de efficiencywinst die wordt bereikt door de bepalingen in de overeenkomst die de correspondentie tussen de beide bloemisten tot het minimum beperken, door het niet toepassen van een vast tarief voor de bezorgkosten en een vast provisie-percentage geheel teniet zou worden gedaan. Ook de kosten die aan de klant in rekening zouden moeten worden gebracht zouden naar alle waarschijnlijkheid hoger zijn. Daarmee is het niet toepassen van een vast tarief voor bezorging en een vast provisiepercentage geen werkbaar alternatief voor het huidige systeem. Het door Teleflora gehanteerde systeem draagt mijns inziens dan ook bij aan de verbetering van de distributie. b. Een billijk aandeel van de voordelen moet aan de gebruiker ten goede komen Onder a is al aangegeven dat de regeling bijdraagt aan de verbetering van de distributie. Voor de gebruiker bevat de regeling een aantal voordelen. De organisatie garandeert dat orders die aan de acceptatienormen voldoen worden uitgevoerd. De zekerheid dat de order aan een bepaalde kwaliteitsnorm voldoet is eveneens ten voordele van de consument. Immers, hij kan erop vertrouwen dat de uitvoerende bloemist voldoet aan de order en een met het bestede bedrag overeenstemmend produkt aflevert. Het hanteren van vaste tarieven voor bezorgkosten is niet ten nadele van de consument, aangezien hijzelf of de doorgevendende bloemist slechts ten koste van veel zoekwerk (en dus extra kosten) de kosten die met de bezorging zijn verbonden zou kunnen minimaliseren. Tevens draagt het hanteren van vaste tarieven bij aan de snelheid waarmee orders kunnen worden aangenomen en uitgevoerd. Het vaste provisiepercentage heeft voor de consument geen consequenties, omdat dit geen opslag op de prijs van het te leveren produkt is. Ik ben dan ook van mening, dat aan de voorwaarde dat een billijk

aandeel van de voordelen aan de gebruiker ten goede dient te komen, wordt voldaan. c. De regeling mag de betrokken ondernemers geen beperkingen opleggen, die voor het bereiken van de beoogde doelstellingen niet onmisbaar zijn In mijn betoog onder a. en b. heb ik al aangegeven dat het hanteren van vaste bedragen voor bezorging en een vast provisiepercentage een bijdrage levert aan de verbetering van de distributie en dat naar mijn oordeel een billijk aandeel van de voordelen aan de gebruiker ten goede komt. Onder a. heb ik tevens al aangegeven dat het loslaten van deze vaste bedragen geen werkbaar alternatief voor een dergelijk systeem oplevert. Derhalve ben ik van mening dat de afspraken geen beperkingen opleggen die voor het bereiken van de hiervoor genoemde voordelen niet onmisbaar zijn. d. De regeling mag niet in staat zijn de mededinging voor een wezenlijk deel van de betrokken produkten uit te sluiten In paragraaf 4 is aangegeven dat de markt voor bezorging op afstand van bloemen, planten en aanverwante artikelen naar schatting niet meer dan f 75 miljoen per jaar beslaat. De geschatte omzet die door de bij Teleflora aangesloten bloemisten wordt gegenereerd via de organisatie bedraagt f 24 miljoen. Aangezien er nog een andere organisatie van substantiële omvang is die zich eveneens richt op het op afstand uitvoeren van orders voor het bezorgen van bloemen e.d., ben ik van mening dat de regeling de mededinging niet voor een wezenlijk deel van de betrokken produkten kan uitschakelen.

Conclusie

In de hiervoor onder a t/m d uitgevoerde toetsing is aan elk van de gestelde voorwaarden voldaan. Daarmee heeft de toetsing naar mijn mening aangetoond dat de mededingingsregeling zoals vastgelegd in de overeenkomsten tussen Teleflora Nederland en de deelnemende bloemisten en de daaraan gekoppelde vaste tarieven voor bezorgkosten en provisie voldoende positieve effecten

opleveren om voor een ontheffing in aanmerking te komen. Er zijn geen argumenten die mij aanleiding geven om een eventuele ontheffing niet te verlenen.

6.2 Interstatelijke handel

Teleflora is onderdeel van de wereldwijde organisatie Teleflor International. Daarmee komt de regeling van Teleflora binnen het bereik van de mededingingsregels van de Europese Gemeenschap, in casu het verbod dat is neergelegd in artikel 85, lid 1, van het EG-Verdrag.

In een vrijwel identiek geval heeft het Directoraat-Generaal van de Mededinging van de Europese Commissie desgevraagd medegedeeld dat, op grond van vergelijkbare gegevens, zij de conclusie deelde dat die regeling geen merkbare beïnvloeding van de handel tussen de Lid-Staten teweegbracht. Op grond van de haar bekende feiten bestond er voor de Commissie geen aanleiding tegen die prijsbinding krachtens de mededingingsregels van het EG-verdrag op te treden. Gelet op de similariteit ga ik er derhalve van uit dat ook in dit geval er uit hoofde van de Europese mededingingsregels geen bezwaren tegen onderhavige regeling bestaan.

7. Advies van de Commissie economische mededinging

De Commissie economische mededinging heeft bij brief van 25 november 1994 advies aan mij uitgebracht. Teleflora heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om door de Commissie gehoord te worden. De Commissie stelt in haar advies dat tegen het in rekening brengen van vaste vergoedingen voor bezorging en telefoonkosten alsmede voor telexkosten in geval van internationale transacties geen enkele bedenking bestaat. De Commissie is met mij van mening, dat de efficiency en daarmee de klant er niet mee gediend is als de bemiddelende bloemist, alvorens de order te accepteren, eerst met één of meer leden in de plaats waar de bestelling moet worden afgeleverd contact zou moeten opnemen, teneinde de juiste door hem aan de klant door te

berekenen bezorgkosten te weten te komen.

De Commissie is met betrekking tot het vaste provisiepercentage van mening dat de algemene beleidslijn die t.a.v. horizontale prijsbinding wordt gevolgd - de bemiddelende bloemist de vrijheid te laten om zelf de hoogte van zijn provisie vast te stellen - geen reële optie is, aangezien hier sprake is van een internationaal werkende regeling en de mededingingsautoriteiten in andere landen alsmede de Europese Commissie geen redenen hebben gezien om op te treden tegen de vaste provisie. Gelet op deze overwegingen heeft de Commissie mij geadviseerd om ontheffing te verlenen tot 1 juli 1998.

8. Besluit

Gelet op het advies van de Commissie economische mededinging alsmede op de in het vorenstaande uitgevoerde toetsing heb ik besloten het verzoek van Teleflora Nederland om ontheffing van de onverbindendverklaring als bedoeld in artikel 1 van het Besluit horizontale prijsbinding voor de bindende prijsafspraken in de overeenkomst in te willigen, onder de voorwaarden zoals hieronder aangegeven.

De ontheffing wordt verleend voor de regeling zoals deze op het moment van indiening van het verzoek bestond. Elke wijziging in de regeling dient te worden gemeld bij de Minister van Economische Zaken, teneinde aan de criteria voor ontheffing van het besluit te worden getoetst, met uitzondering van wijzigingen in de hoogte van de tarieven voor zover deze worden aangepast aan de ontwikkeling van de prijsindex voor de gezinsconsumptie. Indien de regeling wordt beëindigd dient dit eveneens te worden gemeld.

De voorgenomen ontheffing geldt tot uiterlijk 1 juli 1998, de datum waarop het Besluit horizontale prijsbinding expireert op grond van artikel 10, vierde lid, van de Wet economische mededinging.

's-Gravenhage, 29 maart 1995. De Minister van Economische Zaken, G.J. Wijers.

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Economische Zaken, Directie Wetgeving en andere Juridische Aangelegenheden, Postbus 20101, 2500 EC Den Haag.